

man ikke ganske skulde forlade den Ordning, som er grundlagt ved Lovet af 3die Januar 1851, — og om hvilken jeg for mit Vedkommende hævder, at den er forfeilet, at den ikke har staaet sin Prøve hverken i Erfaringen eller for Theorien; men jeg erkjender, at det at skabe en ny Ordning er saa stort og omfattende, at det maaske heller ikke fra alle Sider vil mødes med den Sympathi, som jeg vilde ønske, at nogle andre Vendinger, som der kunde være Tale om, og som holdt sig indenfor den gjældende Lovgivnings Omraade, kunde møde fra samtlige Sider. Dette Thing har allerede ved anden Seilighed beskæftiget sig med et Punkt, hvori der, i alt Fald efter dette Things Flertals Mening, ikke var tilstrækkelig Beskyttelse for de Interesser, der er Tale om i den gjældende Presselovgivning. Det var ikke særlig vedrørende Indholdet af Dagblade og Ugeblade, men det var overhovedet Beskyttelse mod de utugtige Skrifter. Det er ogsaa stadig endnu min Mening, at det er meget usuldkomment, hvad der i den Retning høves af Beskyttelse og Ansvar; og at det vel i den almindelige Sædeligheds Interesse stadig endnu bør være Opgaven at prøve paa at lempe i alt Fald saa meget indenfor den gjældende Lovgivnings Ramme, som kan gøres for at møde disse Excesser i Pressen med tilbørlig Kraft. Det er ogsaa i Grindring, at det andet Thing ikke kom til noget Resultat med Hensyn til at slutte sig til de Bestræbelser, som dette Thing havde givet sin Tilslutning i denne Retning, og jeg nævner det just ikke for at sige, at netop det skulde optages ved denne Seilighed, men blot for at gjøre opmærksom paa, hvorledes der endnu stadig her er et Punkt, hvor jeg tror, det er fuldstændig aabenbart, at vor Lovgivning mangler tilstrækkelig Styrke.

Jeg vil nævne noget Andet, som Udviklingen i vor Presse i de senere Aar giver en stor Aktualitet, saa vidt jeg kan skjønne, og hvor der efter min Mening er en bydende Trang til at forsøge paa og tage under Overveelse, om man ikke kunde styrke Lovgivningen. Jeg vil nævne her for det Første de talrige Angreb paa Domstolene, som snart vise sig i Haansord og snart i et Forsøg paa at nedbryde den Tillid til Domstolenes Upartiskhed, som disse velfortjent have nydt tidligere, og hvis Forvinden vilde være en stor Ulykke for hele Samfundet. At vor Lovgivning ikke i den Henseende frembyder tilstrækkelige Midler til at imødegaa saadanne Angreb, ser jeg deri, at de paagjældende Dommere eller den paagjældende Domstol altid er nødt til udenfor disse ganske særlige Forhold, ad det private Søgsmåls Vej at

søge Opreisning, medens der næppe er mange Steder, hvor man ikke erkjender, at Angreb paa Domstole, i alt Fald af den Art, hvorved Tilliden til deres Upartiskhed bliver nedsat, bør være Gjenstand for offentlig Paatale. Saa maa jeg endnu nævne et Punkt, som de senere Aar have givet stor aktuel Interesse, og med Hensyn til hvilket der turde være al Anledning til at overveje, om der ikke burde gøres Noget for at give Lovgivningens Repression deraf større Styrke, end den har. Det er, hvor der er Tale om den enkelte Mand, der bliver bagvasket i Pressen og bagvasket paa en saadan Maade, med hele den Magt, som Pressen forstaar at udfolde for at udbrede Bagvaskelse og for at ramme ham i alle hans Forhold, de sociale som de private. Hvad Beskyttelse byder vor Lovgivning i den Henseende? Den byder den sædvanlige private Paatale, som i alle andre Værefornærmelser; den byder en Straf, der ikke kan blive meget høi, og den byder ganske vist — hvad jeg fuldt ud anerkjender — en Adgang til at erholde Erstatning eller Godtgjørelse for Forstyrrelse og Udelæggelse af Stilling og Forhold, men — vel at mærke — saaledes, at denne sidste Adgang til Godtgjørelse aldrig er bleven til Mere end et dødt Bogstav, idet den efter mit Kjendskab — det tror jeg i alt Fald — aldrig har været bragt til Anvendelse, siden Straffeloven af 1866 blev givet, og det gjælder allevegne; det er ikke blot i Danmark. Retshverholdene kunne vel for en stor Del have udviklet sig paa lignende Maade ogsaa andre Steder — at man føler Trang til noget Mere, til større Beskyttelse, og det er slet ikke — det maa jeg bemærke — Noget, som er karakteristisk for en eller anden eiendommelig politisk Opfattelse; tværtimod ere de to nyeste Exempler, jeg kan henlede Opmærksomheden paa, hentede fra Tilfælde og Forhold, som i alt Fald ikke kunne beskyldes for at have en reaktionær Karakter. Jeg minder her for det Første om Forhandlingerne i Frankrig netop om stærkere Beskyttelse, om Krav paa stærkere Beskyttelse, end den gjældende Lovgivning har budt lige overfor saadanne Bagvaskelser i Pressen. Hvilken Vej man gaar i det enkelte Land, afhænger selvfølgelig af dets Lovgivning; det er derfor der udtrykt paa den Maade, at dette unddrages Nævningerne. Saa minder jeg om, hvad der ligger endnu meget nærmere. I Norge have de umiddelbart før eller i Forbindelse med Nævningernes Indførelse i forrige Aar allerede nu forberedt eller næsten bragt færdig under en Regjering, der var alt Andet end en Høireregjering, om jeg maa